

Dün H. Rifat B. davası şahitleri birinci cezada dinlendiler!

Esbabını kaldırmalıdır

Memuriyeti kolay ve herkesin kârı zannederiz. İntisap, himaye, tasahup ve tavsiye değil istinadımız iktidar, vukuf ve ihtisas olmalıdır. Aali paşa merhumun cevabı

— 2 —

Saltanat devrinden İttihat ve terakki devrine intikal ederek dahaziye artan ve her kesin bildiği ve tarihin kaydedeceği gibi bütün memleket işlerinin bozulmasının en büyük sebebi olan intisap, himaye, tasahup ve tasviye adetleri - köklenmiş adet pek kolay sökülemez-liyakat ve meziyyet devri olması lâzımgelen Cümhuriyet devrinde de, maatteessüf ortadan kalkmamıştır. Binaenaleyh, eskiden olduğu gibi bugünde ekseriya memur için mmuriyet aranmakta memuriyet için memur aranmamaktadır.

Biz, bütün medeni memleketler hilafına olarak, ekseriya kendimizi dev aynasında görmek mutadındayız. Kendisine bir memuriyet teklifolunan adam, o vazifeyi yapabilir mi? kâfi iktidarı var mıdır? Bunları düşünmek lüzumunu hiç hissetmez ve derhal, beyanı teşekkür ile kabul eder.

Bu münasebetle hatırıma gelen ve Aali paşa merhume ait olan bir fıkrayı burada yazmaktan kendimi alamadım:

Aali paşa bir gün şair Üsküdarlı Nihat beyle konuşurken sormuş.

— Bey peder idaremi beğeniyormusun?

Nihat bey bilâ tereddüt şu meşhur mısraı okmuş:

"Asiyabı devleti bir ... de olsa dönderir.

Aali paşada bilbedahe cevap vermiş:

— Evet, fakat ters dönderirse çarkını kırar.

İşte biz, maatteessüf hep Nihat Bey gibi düşünürüz, memuriyeti kolay ve herkesin kârı zanneder ve hemen kabul ediveririz.

Kendine bir memuriyet teklif edildiği zaman itiraz eden, kabulden istinkâf eyleyen kimseyi görmedik ve işitmedik.

Bizde, diğer fena bir adestimiz vardır. Kabilîyet ve iktidarı olanlar bile bir vazife, bir memuriyet tstedğimiz zaman, doğrudan doğruya mercine müracaat etmişiyip mülaka bir tavsiye, bir himaye ararız. Evveleminde bunu bulur, hatırı sayılır bir yerde aldığımız tezkere ile bir makam gideriz, makam sahibide bize bir iş bulacağını vadeder. Çünkü tavsiye edenin hatırını kırmak, onu kendine gücendirmek istemez.

Bir gün tavsiye olunanı çağırıp bir iş, bir memuriyet teklif eder. Şayet talip kendine teklif olunan bu memuriyetle hiç bir münasebeti olmadığını görerek:

— Efendim ben bu işlerden anlamam, nasıl olur?

Derse derhal, getirdiği tavsiyenin kabul edilmiş olması lüzumuna mebnî:

— Canım bunda ne güçlük var? her kes nasıl yapıyorsa sende öyle yaparsın, yavaş yavaş bellersin.

Cevabı verilir ve kabul ettirilir.

327 senesinde idi, bir gün Babiali caddesindeki cemiyet kütüphanesinde otuyordum. Oraya bir genç geldi, ziraate ait bir kitap istedi. Kitapçı hangi kitabı istediğini ve ismini sual edince:

— Ne olursa olsun, ziraate dair bir kitap veriniz.

Dedi. Nazari dikkatimi celbeden bu cevap üzerine söze karıştım ve gençten meseleyi anladım.

Bu zat bir tavsiye ile memuriyet için o zamanın Maarif Nezaretine müracaat etmiş; Nazır buna bir muallimlik verilmesini ait olduğu daireye emretmiş ve daire müdürü de o zaman tağra idadilerinde tesis edilmekte olan malûmatı ziraie muallimliklerinden birini teklifetmiş. Genç ziraatten hiç anlamadığı cihetle:

Aman efendim, ben ziraatten anlamam, nasıl yaparım? deyince Müdür:

Ne beisi var? Bundan kolay ne var? Şimdi git ziraate dair bir kitap al, gece kitaptan bir bahs okur ve ertesi gün mektepte talebeye akutursun

Demiş. Meğerse gençbunun için ziraat kitabı arayormuş.

İşte bizde eskidenberi ve halâ buhaller vaki olmaktadır. Artık bunun önunu almalı, Cümhuriyete lâyık olduğu veçhile her idare şubesinde ihtisas, malûmat ve vukuf aramalıdır.

Bundan evvelki makalemizde dediğimiz gibi memurda metaneti ahlak ile beraber bu vukufu arar yani memuriyet için memur bulmağa çalışır isek şüphesizdir ki, bugün gördüğümüz veçhile dairelerde işler teraküm etmez, çünkü memur vazifesinin vakıfı olduğu cihetle kendisine gelen işi bir iki günde yapar çıkarır, sızıltıya da mahal kalmaz.

İşte bu suretle halli mukatazi birinci mes'elenin yarısı halledilmiş olur, diğer yarısında memur miktarının azaltılması ile temin edilir. Çünkü pek mebzul olmayan metaneti ahlak ile ihtisas ve vukufu pek kolay bulmak mümkün değildir.

[*] Birinci makale 5 Mayıs No 138 dedir.

Adliye vekili-Haydar Rifat B. davasının şahitleri dün birinci ceza mahkemesinde neler söylediler!

Şahitlerden bir kısmı, Adliye vekilinin davalara tarihi adlînin emsalini kayt etmedigi müdahalelerde bulunduğunu söylediler

Adliye vekili Mahmut Esat B.in avukat Haydar Rifat B. aleyhine açtığı davada Haydar Rifat bey tarafından gösterilen müdafaa şahitlerinin istnabe suretile dün öğleden evvel birinci ceza muhakemesinde ifadeleri alınmıştır.

Saat onda muhakeme salonu açılmış ve samîin salonu tamamen doldurmuştur. Hemen hemen bütün hukuk fakültesi müderrisleri ve talebesi bu davayı dinlemek için gitmişti. Samîin arasında Aeliye müffettişlerinden Raşit B. de göze çarpmakta idi. Riyaset mevkiinde Vasıf B. bulunuyordu. Azalar da Emin ve Kâzım beylerdi. İstinabe suretile şahadetlerine müracaat edilenler şunlardır.

Müderris Cevat, Abdurrahman Münip avukat Kenan, İsmail Sıtkı Ahmet Hilmi, İbrahim Beylerdir.

Heyeti Hâkime onu çeyrek gece yerlerine oturdular. Haydar

Dünkü celsede Hayri bey ifade verirken

Rifat B. ve Adliye vekili Mahmut Esat Beyin vekili Sadettin Eerit Beyler de geldiler. Reis içeri girmelerine mümaneat etti: "Gelen istinabe varakasında yalnız şahitlerin bitirilmiş istinabe ifadeleri alınmaları yazılıyordu. Kanunun sarahati malûmdur. Siz-

lere müştehir ve maznun sıfatile davetiye göndermedik söyleyeceğiniz şeyler varsa onları hâkimlerimize bildiriniz," dedi.

Haydar Rifat ve Sadettin Ferit B, ler mevkilerinden çekilerek samîin arasına girdiler.

Bunun üzerine şahit olarak

Orduun sinesinde Yetiştirilen ilk Afganlı zabıt

Topçu zabıt vekili İsa Bey

Afganistanın ilk Ankara sefiri Sultan Ahmethan memleketine gittiği zaman Kral Amanullah han nezdinde teşebbüsatbulunmuş ve Türkiyeye ilk defa Afganlı talebe gönderilmiştir. Gene sefiri mumaileyhin delâlet ve tavassutu ile İstanbul Harbiye mektebimizde ilk Afganlı talebe olarak meşhur âlimlerden Burhannettin Belhi Beyin oğlu İsa B. bu sene mezun olan 80 inci devre Harbiye mezunları arasında top-

(Devamı 4üncü sahifededir)

Yâni ne demek?

Krepdöşin fabrikalarının ocakları sönecek mi?

Vali Beyin muharririmize beyanâtı

Epey zamandanberi Ankara'da bulunan Vali Muhiddin B. dün şehrimize gelmiştir.

Dün Muhiddin bey keşidisini ziyaret eden bir muharririmize demıştiki:

— Emanet bütçesi bütçe encümeninde tetkik edilmektedir. Yalnız bazı tereddüt edilen noktalar olduğu için benim Avrupadan avdetini beklemişler Derhal direktif verdim, ona göre hareket edeceklerdir.

— Okturva meselesi ne haldedir?

— Bugünkü şeklinde hiç bir hareket vaziyeti yoktur.

Bir Okturva kanunu vardır. Ancak okanın degişirse icabına tevessül edilir.

— Köprü parası?

— Kalkıyor, bir haziranda muhakkak surette kalkıyor.

— Vilayeti emanetin tevhidî faaliyetini ne zamandır?

— Bayram ertesi vekâlette bir komisyon teşkil ediliyor.

Vali vekili Muhiddin B.

Tevhit müddeti komisyonun me-saisine bağlıdır.

— Baren kanunu emanette ne zaman tatbik edilecektir.

— Gene teşkilâtın sonra.

— Taksim meydanı ne zaman bitecektir?

— Oda bir haziranda ikmal edilmiş bulunacaktır.

Arif Oruç'un hangi sebeplerden lüzumu muhakemesine karar verildi

Kararnamenin metni

(4 üncü sahifemizde)

tatbikatı hukukiye müderrisi Cevat B. davet edildi. Cevat B. hüviyeti tahkik ve yemin ettirdikten sonra sualler sorulmağa bağlandı.

Sorulan sualler

Sualler şunlardır:

1 — İrtişa davası dolayısıyla İstanbul gazetelerinin neşriyatından müteessir olan Adliye vekili Mahmut Esat B. sırf şahsi iğbirarından dolayı efkârı umumiyeyi tehyc maddesinden gazeteler aleyhine ikamei dava ettirmiş ve Yavuz havuzdan çıkıyor ve hırsızlık çoğalıyor gibi neşriyat dolayısıyla ikame edilen davayı hilâfı kanun olarak Bursaya naklettirmiş?

2 — Nakli davadan müteessir olan mahkeme heyeti istifa için gösterdikleri temayüllerini terfi ve taltiften bahis etmek suretile vazifei memuresini sui istimal?

3 — Kadriye H. mın İzmirde cereyan eden muhakemesinde beratına çalıştığı ve gayri karar veren Müstantik Hikmeti taştan taş ve Müstantik Nazım B. maaşına elli lira zam ettirdiği.

İrtişa maddesinden maznun Basatı tevkifhaneden çıkartıp Tefik ve reis vekili Hasan beye ne verdiği ve müstantik Nazım Beye tekrarlatıldığı ve bu suretle şahite telkin icra ettiği hakkında ne dersiniz?

Gevat B.'nin verdiği cevabı şudur:

Cevat Beyin ifadesi

— İrtişa davasında bendeniz hiç kimsenin vekili değilim, bina enaleyh o dava ile bir alakam yoktur. İrtişa meselesinin tarzı cereyanı hakkında herkes gibi gazetelerden ve alâkadar olanların kendilerinden istihsal ettiğimiz malumatın başka malumatım yoktur. İrtişa meselesinin gazetelere intikali pek tabii bir meseledir, her hangi bir istintak dairisinde böyle mühim bir davanın cereyanına muttali olan gazetecilerin kendi gazetelerine dercetmeleri serbetli neşriyat mukteziyatındandır.

İhtimal ki bazı teferuatın harice sızmasını arzu eden Adliye vekili bey bu neşriyattan mugber olmuştur. Hissiyatı ruhiyesine kendisinden başka kimse vakif olmayacağından igbrar gibi maneviyatın şahidi olamam. Fakat bir kastı batıniye âsarı zahiresi delalet ederse o zaman denebilir ki şu hareketten dolayı bir iğbirar vaki olmuştur. Gazetecilerin tarz takibi bu iğbirara delalet edebilir. Çünkü İstanbul mahakiminde daha mühim davalar görülmüş ve mümassilleri buraya nakledilmiştir. İrtişa meselesinde gazetelerde okuduğumuza göre gazeteler aleyhinde derdesti rüyet olan davaların müddetlerinin Vali, Kumandan, Polis M. M. umumî olmasına mebnî bir tarafane itayı hüküm etmemeleri melhuz bulunduğu bahisle, istenilen nakli dava o şekil üzerine kabul edilerek o ilâm ikinci ceza mahkemesinde okunarak Bursaya nakledilmiş, yalnız bizi değil bütün muntesi-bini hukuku hayrete sevkedecek kadar bu iş gariptir. Çünkü Bursada da M. umumî ve hükümet vardır.

Aynı Şabatı Kadriye oradada vardır. Esbabı nakilden bunlar değildir. Sual tuhaftır madem ki soruluyor meşhudat ve vekil mahsusatı isteniyor demektir.

Bence bir kanunun vakar ve hürmet görmek hakkı vardır.

Hakim İsmail bitaraf olmalıdır. Bir hakimden şüphe etmek hakkı kimseye verilmemiştir. Bu yolda bir sebep bence ne varit ve nede doğrudur. Esbabı zahiriye denilince Adliye vekilinin müteessir olması suretile nakli davaya sebebiyet verilmiştir.

— Esbabı zahiriye nedir?

— Nakle tevessül etmesidir.

— Nakle tevessül etmesi suveri kanuniyeden değil midir?

— Bence hiç bir sebebi kanuniye istinat etmeden bu hal vaki olmuştur.

— Bir davada mahkeme hakkında şüpheyi dai esbap görürse Adliye vekili davayı nakil edemez mi?

— Şüpheyi dai esbap karabetler, iştirakler, adavetlerdir.

— Vekil beyi müteessir ederek nakli davaya sebep nedir.

— Birinin nakli arzu edilmiş diğerleri de tevhide ceraim turuku kanuniyesinden istifade edilerek nakledilmiştir.

— Nakli davadan müteessir olan mahkeme heyetinin istifa etmeğe göz diktikleri temayülü isnat ediliyor.

— İkinci ceza asliyesi yoktur, onlara ne tesir ettiğini bilmem kendimi onların yerine ikame etsem çok mugber olur ve derhal istifa ederdim.

— Terfi ve taltiflerine dair olan şayıdan malumatınız?

— Yoktur.

— Kadriye hanımın İzmirde cereyan eden muhakemesinde beraatine çalıştığı, müstantik Hikmet bey taştan taş vurup müstantik Nazım beyin maaşına elli lira zammedildiği?

— Beraatine çalışıldığına dair malumat, mesmuatın yoktur.

— İkinci fıkra yani Hikmet beyi taştan taş vurduğuna dair malumatınız varmı?

— Tahti muhakemeye alındığını İrtişa maddesinden maznun Jan Basatı tevkifhaneden çıkapaşkâtip Tefik ve reis vekili Hasan beye hatırlattığını müstantik Nazım beye hatırlattığını ve bu suretle şahide telkin icra ettiği?

— Basadın sureti tahliyesi hakkında şu malumatım vardır ki Avrupadan avdetinden sonra yirmi senedir tanıdığım Nesim Mazelyah efendiyi gördüm (Basadı tanımam) Nesim Mazelyah İzmirli ve me'us olduğundan beri tanırım. beni çağırıldılar ve kendilerile haspıhal ettim. Bütün evrakı irae etti, ne suretle tevkif müzekkeresi verilmiş gördüm ve tahliye talebinin raddini gayri muvakkat tevkif müzekkeresi gördüm.

Bu müzekkere o tarihteki usule göre M. umuminin mutalaası alınması lâzım geliyordu. Usule göre bu müddet bitmiş ve tahliye edilmesi lâzımgelbiliyorum ve neden dolayı alındığını bilmiyorum.

— Bu garaz hissilemi oldu?

— Bu mes'eleden hiç malumatım yoktur, Hikmet beyin niye dava edildiğini bilmiyorum.

— Nazım beyin maaşına elli lira zam mes'elesi?

— Üçüncü cezada Haydar Nazım bey arasında bir dava geçti. Anlaşıyor ki Nazım beyin orada icra ettiği muameleden dolayı Adliye vekilini memnun etmiş olacaktır ki akabinde müfettişliğe getirilerek terfi edilmiştir.

— Müstantik Nazım bey vazifei memuriyesinde gösterdiği liyakattan dolayı bilistihkak terfi edilemez mi?

— İstihkak kesbeden daha çok kimseler olduğuna eminim Asarı zahiriye göre bu terfi vekilin memnuniyetine hamletmek hissim galiptir.

Şeklinde bir kanunsuzluk gördüm. Acaba ne yapayım dedi. Tetkik ettim, esnayı tahkikatta cürmün vazının tebeddülü ihtimaline mebnî tahkiye talepleri reddedilmişti. Bu bendenize gayri kanuni geldi. Bu ihtimal gayri varittir. bunu kabul ettiğimiz takdirde hakkı tahliye kaldırmak ve ya hiç kabul etmemek lâzım gelirdi. Bundan sonra kendi müracaatlarını anlattılar bunlardan faide hasıl olmadığımı aylar geçtiği halde mevkufiyetin devam ettiğinden bahsettiler. Sonra baktım ki raşi var fakat henüz mürteşi taayyün etmemiş. Mürteşisiz oldu, bu da kanunsuzdur. Sonra her halde bir memur vardı bu memur kendi üsülü muhakemesine tabi idi.

O memurun derecesine göre Şurayı devletten geçmesi icap ederdi. Bu cürüm vahidüttaraf yürüyemezdi. Sonra af ve tecil kanunu vardı. Bunun neşrinden evel yapılmış bir cürüm olduğuna göre bu kanun mucibince takibat yapılmamak icap eberdi. Mahkemei temyiz mukarraratı da bu yolda idi. Bunlar nazarı dikkate alınmamış ve mevkufiyet devam ediyordu. Konuşurlarken Nesim Mazelyah duydu. Adliye vekili buraya geldi. yanında Kenan ve Ziya Beyler vardı. Ben kendisine arzı şikâyet ettim, Takriren maru'atımı verdim.

Tevkifhaneyi gezerken Brsat Eresko Nesim Mazealy derlerini enlatıyorlar Adliye vekili Kenan Beye "tahliye edileceğini Basat efendiye teşhir ettiniz mi, demiş Reis — Başkâtip Tefik ve reis vekili Hasan Beye ve verdiğini, Nazım Beye ve hatırlattığını biliyor musunuz?

"Bu meseleleri bilmiyorum.

Kenan Beyin şahadeti

Bundan sonra sabık adliye müsteğarı Kenan Bey geldi. Resmî tahliften sonra dedi ki:

Mahmut Esat B. vekil iken ben müsteğardım. Pek az tesriki mesai ederek ayrıldık. Bu ayrılma bazı sui tefehhümleri icap etti, Bazı zevatın dedi koduları adliye vekili üzerine tesir etti. Onun bana kuvvetle kini vardır. Fakat ben de makesi yoktur.

Reis — İrtişa davasına dair malumatınız nedi?

— Böyle bir davanın ikame edildiğini bilmiyorum. Bunda alâkadr eşhası tanımadığımdan malumatım yoktur.

Reis — Nakli dava hakkında malumatınız varmı?

— Zan ediyorum bu dava ikinci cezada rüyet edilen dava olacak tevhide icra edilen davanın bazı esbabı diğerle naklinden haberdarım. Bu benim bildiğim davadır.

Orada göya mahkemenin, zevatı aliyenin davacı olması itibarile tesir altında kalması ihtimaline mebnî nakledilmiştir. Bunlara hilâfı kanun diyemeyeceğim, kanunun salâhiyeti vekile verilmştir. Yalnız esbabı mucibe itibarile sebebin icat ve ihtira edildiği kanaatındayım. Gösterilen sebep kanunen muteber bir sebep değildir. Tenakuzlarla malâ malıdır. Adliye vekilinin şahsen ikame ettiği dava bile hükkâma tesir etmezse üçüncü ve dördüncü de-

Telgraflarımız

Tevkiften sonra..

Büyük bir nümayiş yapıldı

Kalküta, 6 (A.A)

Her türlü umumî içtimalar menedilmiştir. Yeniden 49 kişi tevkif olunmuştur. Askeri kıtaat silâh başına çağırılmıştır. İstasyondaki hamalların hepsi grev ilân etmişlerdir. Bu istasyonlar asker tarafından muhafaza altına alınmıştır, Ferrychat ile Seramporeda iştişacılar polis komiserlerini yaramışlar. Kalkütadan 20 kilometre kadar uzak bir yerde

ahali bir trenin vagonlarını lokomotiften ayırmışlardır. Vak'a mahalline asker ve polis gönderilmiştir.

Bombayda gayet büyük bir nümayiş yapılmıştır. Bir buçuk kilometrelik bir sahayı işgal edecek derecede kalabalık olan bu nümayişçiler ellerinde İngilizler aleyhine ibareler yazılı levhalar olduğu halde şehrin başlıca sokaklarını dolaşmışlardır. Hiçbir hadise çıkmamıştır.

recedeki zevatın ikame ettiği davanın hükkâma tesir ettiğini söylemek bence memlekete ihanet teşkil eder.

Reis — Nakilden mugber olan mahkeme heyetinin istifa teğebüslerine dair malumatınız nedir?

— Bu mahkemenin eczasından hiç birile temasım yoktur. Böyle bir temayüldende haberim yoktur. Bence en ziyade sui istimal edilen tarik nakli daba tariki olduğundan, ben hâkim olsam derhal istifa ederdim.

Reis — Kadriye H. meselesine dair malumatınız?

— Beraata çalışan Kadriye H. meselesinde iki defa şahit diye dinlendim, esnayı istimalımda kendime müdahale edilen bir hâl vaki olmuştur. Davanın İzmirde nakli hadisesinde yine bir birini tutmaz hadiseler gördük. Beraat meselesinde de dedi kodu mahiyetinde bazı şeyler işittim.

Reis — Müstantik Hikmet beyi taştan taş çarptığı hakkında malumatınız?

— Görüyoruz, bilinmeyecek bir şey değil Hikmet B. aleyhine dava ikame edildiğinden haberdarım o dava neticesini bilmiyorum. Vicdanımın hitabını söylüyorum. Bence taştan taş vurmak veya taltif etmek meseleleri mutlak surette varit olmuştur. Diyemeyeceğim. Bazen okşamış bazen taştan taş vurulmuştur. Hırpalanmak istenildi, işten el çektilirdi aleyhindeki dava bitmeden yeni bir memuriyete daha mühim bir memuriyete tayin edildi.

Buna kanun müsait olsa da başile sonu birbirini tutmayan bir muamele addederim.

Reis — Basatın tahliyesi meselesine ne dersiniz?

— Oradaki mevkufıların tahliyesi için müracaat ettiklerine ve bu müracaatın bir ihtimalle müsteniden isaf edilmediğini öğrendim. İleride vaki olacak her hangi bir tahavvül tahtında ister kefaletle olsun ister başka suretle olsun yeniden tevkiflerine mani kanuni bir sebep yoktu. Binaenaleyh tevkifin devamı böyle bir muamelenin vukuu gününe tehir edilse bu daha muvafık olurdu.

— Reis Başkâtip Tefik ve reis vekili Hasan beylere verilen şeyden malumatınız var mı?

— Malumatım yoktur.

Abdurrahman Münip B.

Bundan sonra Darlfununun müderrislerinden Abdurrahman Münip B. dinlendi. Şu ifadede bulundu. Eskişehir ağırceza mahkemesinde bir davanın vekili idim. Hakimler hakkında reddi hâkim talebinde bulundum. Talebimiz reddedildi, ve ne-

tedede müekkilim aleyhine hürküm sadır oldu. Reddi hâkimin reidine ve esasa dair olan kararı temyiz ettim. Bu temyiz lâyhasında hey'eti hâkime aleyhinde elfazı tahkiriye varmış diye aleyhime açılan hey'eti hâkimeyi tahkir davasında, Adliye vekilinin şahsen hey'eti hâkimeyi dava açmağa tahrik ettiğine kanaatım vardır.

Mahkeme tetkikatı neticesinde beraat kararı verdi. Temyiz edildi, usule müteallik noktadan nakzedildi. Mahkeme nakza itti ba etti. Mahkeme devam etti. Tahkikat neticelendi ve berayı mütalea evrakı M. umumilge alındı, iki üç ay zaman geçti bu zaman içinde aktedilen celceler de iddiasını söylemek lâzım gelirken dava mütemadiyen tetkikat diye talik olunuyordu. Bir gün talikin sebebine muttali oldum, anladım ki bu mes'eale hakkında M. umumilik makamı, iddiasını dermeyer etmeden evel noktai nazarı ademi mes'uliyetimiz şeklinde olduğunu bildirerek vekâletten istilâm etmiş.

Bittabi kanun haricinde iş yapmak mümkün olmadığından kanuni vazifenizi yapın diye emir gelmiş. M. umumî iddiasını söyledi, karar verildi. Vekâletin ıgarına ve kendi iddiasına uygun olan karar temyiz edilmedi, bundan haberdar olan Adliye vekili B. yazılı bir emir vererek temyiz edilmesini emretti. Bu meselenin biri.

Bizim Maliye tahsil şubesi ile aramızda kazanç meselesinden dolayı bir ihtilâf vardır. Kazanç kanununun 7 inci maddesinde 3 sene müddetle avukatların kazançları hakkında beyanname itasına mecbur olmadıklarına dair sarahat de vardır, biz de kanunun verdiği hakka binaen 928 senesi hakkında beyanname vermedik, Maliye şubesi resen vergi tahmil etti. İtiraz ettik ve neticeyi itiraz a kabar icra olmasın diye mahke-

Meye müracaatla meni müdahele kararı aldık. Gerek ciheti adliyedeki gerek ciheti maliyede yaptığımız tahkikatımız neticesine kadar sabırı muvafık görmiyerek

SAHİBİNİN SESİ

Gramofonlarının tenzilâtı yaz tarifesinden istifade ediniz.

AMATÖRLERE

Filimlerinin eyi developman edilmesi ve güzel fotoğrafların istihsalini istiyorsanız, filimlerinizi amatör fotoğrafcılara mahsus bir atelyeyi havi Jöl Kanzler fotoğrafhanesine götürünüz.

Fiatlar: Rolfilim 4.1 2-6-6-9 (15 kuruş)

Kopyalar: 3. 1-2 ve 5 kuruş

Glese kopyalar dahi yapılır. En eyi markalardan fotoğraf makinaları, filim ve saire satılır.

Adliye vekili hakikatı tagayir ederek nefsiyle muvafık olmadığı halde sadet harici olarak müdahale etti. Hülâsatan şunu diyeceğim ki, Adliye vekili ile aramızda şahsi davamız olduğundan ben şahitlik edebilir-miyim mahkeme takdir etsin.

Mahkeme icabı bilmüzakere şahit Abdurrahman Münip B. in şahsi davaları olduğunı tayin mahkemeye ait olduğundan talep dairesinde malkasem dinlenmesine karar verildikten sonra :

Reis — Şahsi igbirar neticesi ikamei dava edildiğine dair malûmatınız varmı, hahır?

Reis — Yavuzdan çıktımı gibi neşriyata dolayısıyla davayı hilafı kanun Bursaya naklettirmiş?

— Gazetelerden okudum.

Reis — Hissiyatınız nedir?

— Güya heyeti hâkime burada ki makamat resmîyenin tesiri altında kalır diye nakledildiğini okudum.

Reis — Bunda mugayiri kanun bir şey varmı?

— Böyle bir şeyin isnatı kâkim için gayri kabili tahammüldür. Tesir altında kalmasını hatıra getirmek hakim için tahammül edilmez bir vaziyettir. Reis bunu hakarettir diye yazdırdı..

— Hakaret demedim tahammül edilmez dedim.

Reis — İstifa meselesi?

— Bu hususta malûmatım yoktur.

Reis Kadriye H. meselesi?

— Beraatına çalıştığı hakkında Hikmet beyi taştan taşavurduğuna Nazım beyin maaşına elli lira zamdan malûmatım yoktur.

Mustafa Hayri B. in ifadesi

Bundan sonra avukat Mustafa Hayri B. mahkeme salonunda girdi. Aynı suallere şu cevabı verdi: Nakli dava meselesinden müteessir olmaları tabii olan mahkeme heyeti azasından birisi olsaydım derhal istifa ederdim. Hâkimler şayanı emniyet değilse tecziye edilmelidirler. Kablehüküm bir hakimin davadaki esasî ihlâl edeceği evvelce bilinmez.

İrtiqa mes'alesindeki matbuatın neşriyatı üzerine nakledilen dava kanuna muğayirdir. Çünkü mahkeme emirle hareket edemez.

Reis — Kadriye H. mes'alesine dair ne dersiniz?

— İzmirde bulundum. Tahkikatta bir müdahale bendenizce mahsustur. Cümlelerin malûmudur ki hâkim müstakildir. Kendisine tevdi edilen adalet bir emanettir. Nazım B. memur edilince kendisinin vazifesi tahkikatı idareten ibaretken âzayı mahkemeden birinin vazifesi değilken tahkikata vaziyet etmesi bir müdahaledir.

Kimse tahkikata nüfuz etmemek lâzım gelirken ve mümâsillerinde böyle olunca her hangi bir mahkeme âzasını müstantikin başına taslit etmek müdahaledir.

Taştan taş, topraktan toprağa vurduğumu bilmem, hele meni muhakemeden sonra vaziyet müdahaledir ve öyle bir müdahaledir ki tarihi Adli emsalini kayt etmemiştir.

Eski adliye nazırı avukat İsmail Sıtkı bey çağırıldı, aynı suallere şu cevapları verdi.

— Matbuat davalarının Bursaya nakledildiğini gazetelerde okudum. Bunda bir garaz şemmesi varmıdır, bilmem.

Reis — Yavuz havuzdan çıkarılmış, hırsızlıklar çoğalmış gibi davalardan dolayı bir tesir olduğuna kanimisiniz?

— Davaların naklinden şahsen

ŞEHİR HABERLERİ

Gene bir dayak ziyafeti!

Buna bir nihayet vermeli!
Buna bir nihayet vermeli!

Dün matbaamıza üstü başı kan içinde başı gözü sarılı Kenan efendi namında bir şoför geldi ve macerasını şöyle anlattı:

— “Dün gece şoför Muzaffer Ef. namında bir arkadaşım ile Kasımpaşada idim. Ora polis merkezinde bir tanıdığımı ziyaret etmek için merkeze gittim. Arkamın aşada kaldı, ben yukarı çıktım.

O sırada dışardan gelen polis Fuat Ef. namında biri beni bekleyen arkadaşımın: “Ulan burada ne duruyorsun..” demiş oda “ben ulan değilim,” cevabını vermiş. Bundan hiddetlenen polis ef.

biçareyi yakasından tutarak dövmeye başlamıştır.

Bu aşadaki gürültüyü işiterek indim. Onu bırakarak bana hücum etti. Bir kaç tuktak ve yumruk yedikten sora komiserin odasına götürdü oradada dövdü. Şu hale soktu.

Şimdi zabıta tababetinde muayene olundum. Yarın mahkemeye müracaat edeceğim. Dedi.

“Yarın, — Sık sık tekrerrür eden bu çirkin dayak ziyafetlerine artık bir nihayet vermesini polis müdürü Şerif beyden beklemekte haklıyız..”

Âlâ!

Emanet alacaklarını bağışladı

Afiş imtiyazı ve kaydı silinen 900 bin lira

Cemiyeti belediye dün içtima etmiş ve afişaj meselesi konuşulmuştur. Malûm olduğu üzere heyeti vekile kararla ilân ve afiş imtiyazı mukavele ile emanete verilmiş emanet te mukavele ile Anadolu ajansına devretmiştir. Binaenaleyh cemiyet bu imtiyazın ne demek olduğunu sormağa karar vermiştir.

Bundan başka emanetin eski ve muhtelif yerlerde alacağı olan 909,140 liranın terkin kaydı karaaştırılmıştır. 928 bütçesi müzakeresi için içtima 18 Mayısı bırakılmıştır.

Vali B. Yalovaya gidiyor

Vali Muhiddin B. bugün berayı teftiş Yalovaya gidecektir.

Mekteplilerin tenezzühü

İstanbul lisesi talebesi bayramdan sonra Yalovaya bir deniz tenezzühü tertip edecektir.

Erkek muallim mektebi talebesi de bayramda İzmirde gidecektir.

müteessir oldum, çünkü türk hakimlerinin tesire tabi olacakları meselesi mevzuubahs oluyordu. Bundan müteessir oldum ve bu nakli davayı kendi kanatımca kanuna muhalif gördüm.

Reis — Nakli davada gösterdikleri tesirat temayülleri hakkındaki malûmatınız nedir?

— Alâkadarlardan bir şey işitmedim. Bir iddia dermeyan edilmediğini görmedim.

Reis — Siz hakim mevkiinde olsanız ne yapardınız?

— Derhal istifa ederdim. Çünkü bunun esbabı mucibesi olarak Türk hakimlerinin tesirata tabi olduğu hissini vermektedir ki bu doğru değildir.

Reis — Adliye vekili Kadriye hanımın beraatine çalışmış.

— Haberim yok.

Reis — Adliye vekilinin başkâtip Tevkif ve Hasan beylere kaç para verdiğini söylemesi için Basatı tazyik ettireceğini

Icrada

Şikâyeti mucip olan noktalar

Avukatlar hapsin tekrar vaz'ını istiyorlar

Yeni icra kanununun tatbikinde hangi noktalarda müşkilât görüldüğü, Adliye vekâletince barodan istizah edilmişti. Bu istizaha cevap vermek üzere tetkikatta bulunan baro müteessipleri baro meclisi inzibatına kanaatlerini bildirmişlerdir.

Yakında Adliye vekâletine arz edilecek olan cevapnamede, müttehiden şu noktalardan şikâyet edilmektedir:

Kablehüküm vesaik ibraz eden herhangi bir alacaklı mutlaka, haciz vaz'edebilmelidir.

Hükümden sonra da, ufak borçlarda — fareza 50 liraya kadar olan mebaligde — hapis istisna edilse bile, bundan fazlası için hapsen tazyik yapılmamalıdır.

Alâkadarlar, yeni ihdas edilen istintak hakimliği usulünün de lağvedilmesi icap ettiğini söylüyorlar. Bu usule göre teşkilât olmadığını; aynı mahkeme salonunda aynı hakim ve azaların tahkikat hakimi olduklarını ayrıca tahkikat hakimi bulunmadığını da dermeyan ediyorlar.

müstantik Hikmet beyi taştan taşavurduğunu ve Nazım beyi taltif ettirdiğini iddia ediyorlar ne dersiniz?

— Bilmiyorum.

Reis — İrtiqa meselesinden malûmatınız var mı?

— Bu davada eski mebus arkadaşım Nesim Mazliah efendinin vekili idim. Dava dosyasını tetkik ettim. O davanın muhalifi kanun olduğu kanaatini hasıl ettim.

— Reis — Adliye vekili Basatı tevkifhaneden çıkartmış; doğru mu?

— Mazliah efendiden evel maznunlardan biri tahliye edilmişti. Kim olduğunu bilmiyorum.

İsmail Sıtkı bey — adli ahvalı umumîye üzerinde muhalifi kanun bildiklerim vardır, mevcut sualleri okuyunuz,

Sualler okundu, bu bahse taallük eden sual olmadığından dolayı izahat vermeğe imkân görmediğini söyledi.

Ticaret kongresi Bulgar kömürlerinin rekabeti

Resmin tezyidi hükûmetten istenecek

Kongre gelecek sene tekrar toplanacak

Ticaret odaları kongresinin ikinci ve nihai celsesi, dün, ticaret odası meclisi salonunda, ticaret müdürü Muhsin Naim B. in riyesetinde aktedilmiştir. Kongrede, pek mühim bazı mesail tezekkür edilmiş, hararetili münakaşalar olmuştur.

Pazartesi günkü celsede komisyonlara havale edilen mesail, ait oldukları komisyonlar tarafından tetkik edilmiş ve birer karara raptedilmek üzere kongre hey'eti umumîyesine rapor halinde arz edilmiştir.

Birinci komisyonun raporu okunmuş, komisyonun zirai kredi kooperatifleri mülâhazatı aynen kabul edilmiştir.

İhracatımız hakkında Nizamaddin Ali B. in 2 madde ile icmal ettiği şekil kabul edildi.

1 — İhracat emtiyazının kontrolden geçirilerek menş'e şahadetnamesi verilmesi,

2 — İstihsal erbabının Avrupa'daki piyasa hareketlerinden haberdar olmasını temin için bir ofis (istihbarat bürosu) tesisi veya mevcut teşkilâtı istihbariyenin tevsiî.

Bundan sonra, peynirciliğimizin inkişafı meselesi müzakere mevkiine konmuş, ve yağsız peynirlerin, berayı tefrik, tene-kelerine işaret mahsusa vaz'ının bir kanunla tahdit edilmesi ve ozamana kadar, mahalli ticaret odaları ve vilâyet meclisi umumi-leri tarafından mürakabeye tabi tutulması kararlaştırılmıştır.

Odalara kongresinin her sene değil, üç senede bir defa in'ikadı teklifi reddedilmiştir.

Hayvan borsalarının taşrada pazar mahalli addedilmesi ve köylünün orada muamele yapmasının mecburî kılınmaması takarrür etti.

Bundan sonra Trakya ticaret odası mürahhası İğne adalı Ali Haydar B. tarafından verilen pek mühim bir takrir, uzun uzadıya münakaşaları mucip oldu.

Bu takirde Bulgaristandan memleketimize gelen kömürlerin milli mahsulâtımıza rekabet etmekte olduğu yazılmakta ve Bulgaristandan gelen kömürün okkasına 2 kuruş rüsum alınmak suretile milli mahsulâtın himayesinin, icap eden makamattan temennisi teklif ediliyordu.

Bu takririn kıraatini müteakip, Hüseyin kâzım B. söz olarak : Bizde 10 senelik ormanlardan kömür yapıyor.

Bulgarlar 15 senelik olmiyan ormanlardan kömür istihsal etmezler, Yoksa, bizde tatbik edilen kömür yapmak sistemi en eyi usuldür. Bu itibarla alınırsa bizim kömürlerimizin de Bulgaristan kömürlerine rakabet edebilir. Dedi. Şark şimendüfer-

İyilik

Bir çocuk Amerika-kada okuyacak

İstanbul'a gelen seyyahlar arasında Amerikanın büyük zenginlerinden bazıları da vardır.

Ez cümle (Otranto) seyyah vapurile meşhur Amerikalı milyarder (Misis Pikbin) ve (Misis Grigori) gelmişlerdir.

Bu iki kadın Amerikanın maruf zenginlerindendir. Aynı zamanda Amerikada (Etaks) şarkı Bahri muhit şimendöferlerinin kızı Mister Denisin geçen çocuk bayramı günü şehrimize gelmiş, Ayasofyada gezerken Hayrettin beyin oğlu 10 yaşlarında İzzet bey isminde küçük bir Türk çocuğunun siması ve zekâsı nazarı dikkatini celbetmiş çocuğu severek hangi mektepte okuduğunu sormuş ve çocuğun yeni harflerle yazdığı yazıları beğenmiştir.

Mister Denisin çocuğu fevkalâde zeki gördüğünden Amerika mekteplerinde tahsil masrafı kendi tarafından verilmek üzere çocuğu Amerikaya götürmek istemiştir.

Küçük İzzet beyin ailesi çocuklarını Amerikaya göndermeğe razı olduklarından Mister Denisine teslim etmişlerdir.

Mister Denisin Amerika bankasına küçük İzzettin Ameika Darülfünunlarına kadar tahsilini temin edecek miktarda çek tevdi etmiştir.

Kaçak rakı

Bir kazan, bin kilo cibre tutuldu

Meşhur ispirto ve rakı kaçakçılarından şoför Tefvik ile rüfekasının kaçak rakı nakil edeceği müşkirat inhisarı muhafaza müdüriyetince haber alınmış ve dün gece sabaha karşı şoför Tefvikin evi aranmıştır.

Evde hali faaliyetinde 300 kiloluk bir rakı kazanı, 1000 kilo üzüm cibresi, 100 kilo kaçak rakı, derece ve saire bulunmuştur.

lerinin nakliye ücretleri fazla olduğu cihetle, bulgar kömürlerine fiat itibarile rakabet etmek imkânı mevcut olmadığı mevzuu bahs edildi.

Neticede köprülerin gümrük resminin kırk para ziyadeleşmesi kabul edildi.

Kongrenin hitamından sonra takrir sahibi Ali Haydar B. le görüşen bir muharririmiz mu-maileyh demiştirki.

— “Bulgaristana; kömür parası olarak verdiğimiz senevi 1,5 milyon liranın önüne set çekmek üzere - çok istenirdi ki - meseleye fazla ehemmiyet atfedilerek, inceden inceye tetkik ve ona göre bir karara rapt edilsin.

Bulgar kömürlerine rekabet edilmek için her halde gümrük resminin tezyidi ve milli mahsulâtın himayesi lâzımdır. Bu olmadıkça, yani bugünkü şerait dahilinde, Bulgarlara rekabet edilmek imkânı mevcut değildir..”

Adl ve hakka doğru !

Arif Oruç B. hakkında ne cihetlerden lüzumu muhakeme kararı istendi ?

Müstantiklik kararnamesinin metni

Başmuharririmiz Arif Oruç B. hakkında ikinci müstantik İsmail Hakkı B. tarafından kalemle alınan kararnamenin ilk kısmını dün derç etmiştik.

Tarih adlimiz içinde pek mühim bir muhakeme teşkil edeceği aşikâr (lan Arif Oruç B. muhakemesine ait olan bu sayanı dikkat kararnamenin son kısım metnini de bu gün dercediyoruz:

Bununla beraber vakti zama-

nı geldiğinde millet müsebbipler-

den hesap sorulacağından emin-

dir. ve mütemeindir Abdi bey

Adlı Masum vatandaşa Allah

Rahmet etsin yolunda yazılan

makale ile mezkûr makale ziyi-

rinde son dakika serlavhası altı-

nda Ankaradan telefonla yazı-

lan ve yirmi bin memurun açıkta

kalacağından bahisle haberler

ve gene mezkûr Gazetenin

5-4-930 tarih ve 111 numaralı

nüshasının birinci sahifesinde

(İzah edelim) başlığı altındaki

Sisileyi neşriyat efkârı umumiy-

eyi tehiyî edecek musanna

havadis mahiyetinde görülmekte

ve gene mezkûr Gazetenin 10-3

930 tarih ve 85 nüshasının ba-

şında büyük harflerle (Herman

kepazeliği bir meb'usa yüz bin

liralık veraset

vergi hakkında bir meb'usun

yüz bin lira rüşvet aldığı şek-

lindeki neşriyat B. M. Meclisini

tahkiri tazammun eylemekte ve

gene Yarın gazetesinin 7-4-930

tarih ve 112 numaralı nüshası-

nın birinci sahifesinde Arif Oruç

beyin hali mevkufiyette bulun-

duğu sırada intişar eden (Bizi

men edemezsiniz) serlavhası altı-

nda Şemsettin Ertuğrul imzalı

makale münderecatı hükûmetin

şahsiyeti maneviyasını tahkir

mahiyetinde kemali süratle ve

günü gününe ceryan etmiş olmasına

rağmen maznunlardan Arif Oruç

beyin Tevfiqaneden 13 gün sonra

verdiği 19-4-930 tarihli istidada

lehindeki ve aleyhindeki deliller

toplanarak ve başka bir tah-

kik muamelesine tevessül edil-

miyerek makamı iddianın iddi-

ayı mücerredesi üzerine delilsiz

mevkufiyeti devam ettirildiğinden

ve şahit ve ehli hibre dinlen-

mediğinden ve keşif ve muayene

yapılmadığından ve hukuku

amme davasının kabule şayan

olmadığını ve saireden bahisle iti-

raz sert edilmekte ve cuhuriyet

Müddeiumumiliğinin son tahkikata

açılması talebini havi iddiana-

mesinin tebliği üzerine vekilleri

avukat Nuri Bey imzasile müd-

deti içinde verilen 29-4-930

tarihli istidadan delilsiz lüzumu

muhakeme kararı yazılamayacağı

için talebi vakiin kabul edilme-

sine imkân görülmediğinden mu-

muhtezasının karar verilmesi ta-

lep olunmakta isede Cumhuriyet

Müddeiumumiliğinin talpnamesi

üzerine ilk tahkikatın açılmasına

dair ittihaz edilip usulen ken-

disine bildirilmiş olan karara

vaki muhalefetin yerinde olma-

dığına karar verilerek bu karar

kendisine sorgusu sırasında tef-

him edilmiş olmasına nazaran

Hukuku amme davasının kabule

şayan olmadığına dair ahiren

dermeyer olan itiraz varit ol-

madığı gibi mumaileyh tarafın-

dan müdafaaya dair ne soğru-

ları esasında ve ne de ahiren

şahit ve ehli hibre göster-

ilmemiş ve neşriyatta Hukuku-

amme namına dinlenecek şahit

ve ehli hibre ve yapılacak bir

keşif ve muayene mevcut ve

mutasavver olmadığı ve vücu-

dunu aradığı ve toplanmasını

talep ettiği delillerin yukarıda

birer birer zikrû tadat edildiği

vechile bizatihi neşriyattan nef-

si mentukunda mevcut bulundu-

ğu cihetle itirazatı saire dahi

kabule şayan görülmemiş ve

devletin Mali vaz'iyeti hükûme-

tin mevkiiini zafa öğratacak bir

halde olduğu ve son faaliyet

ve icraatın kabineyi zaıflattığı

ve İsmet paşa kabinesinin mali

siyasetteki kifayetsizliği yolunda

aleddevam vaki neşriyatına rağ-

men kabinenin herhangi siyase-

tinde Büyük millet meclisinin

daima ittifakla itimat rey-i al-

makta olması ve diğer bütün

gazetelerde bu kabilden tek bir

neşriyata bile tesadüf edilmemesi

gibi haller neşredilen müheyyiç

havadislerin asıl olmadığına en

bariz birer delil teşkil eylemekte

bulunmuş ve gazeteler mün-

dericatından dolayı terettüp ede-

cek mücazâtı kanuniye evvelâ

müdüri meş'ule raci bulunmak

itibarile memnu fiillerle cezala-

rının içtimai hakkındaki hükûm

ler indelmuhakeme nazara alın-

mak üzere ef'ali mezkûreden do-

layı müdüri meş'ul Arif Oruç

Beyin hareketi Türk ceza ka-

nununun 161 inci maddesinin

birinci ve 169 uncu maddesinin

birinci fıkrasının matufunileyhi

olan 158 inci ve mumaileyh

Arif Oruç Beyin hali mevkufi-

fiyetinde bulunduğu bir sırada

imzası altında yazdığı (Bizi men

edemezsiniz) serlavhası altında

hükûmetin şahsiyeti maneviyesi-

ni tahkiri tazammun eden neşriyat

ile 3-4-930 tarih ve 109 numaralı

nüshasındaki son dakika ve

millet meclisinin mühim mesaiye

sahne olacağı yolundaki efkârı

umumiyei tehiyî edecek mahi-

yetindeki hilâfı hakikat neşri-

yattan dolayı Şemsettin Ertuğrul

beyin hareketi dahi mevadî

mezkûre hükûmlerini müstelzim

bulunmuş olduğundan ceza mu-

hakemeleri usulü kanununun 196

ve 200 üncü maddelerine tevfi-

kan İstanbul ağır ceza mahke-

mesinde duruşmaları yapılmak

üzere son tahkikatın açılmasına

ve cürümlerinin taaddüt ve te-

seksül ve devlet ve hükûmetin

nufuzunu kıran ve memleketin

asayişini bozan fiillerden olması

itibariyle mevkufiyet hallerinin

devamına ve bunlardan Arif

Oruç beyin iddianamenin tanzim-

inden sonra verdiği istida has-

talığından bahisle vaki tahliye

talebi zikrolunan sebeplerden

dolayı varit görülmediğinden

reddine ve (Bizi men edemezsi-

niz serlavhası altında intişar

edüp hükûmetin şahsiyeti mane-

viyesini tahkiri tazammun eden

makalenin hini intişarında mü-

dürü meş'ul Arif Oruç beyin

hali mevkufiyette bulunduğu

kayden mütehakkak olmasına

ve mevkufiyeti sebebiyle kanu-

nen hürriyeti tahdit edilmiş olan

mumaileyhın sahibi makale Şem-

settin beyi böyle bir makala

yazmaktan men'e muktedir ol-

mayacağı ve bu itibarla muma-

ileyhe meş'uliyet teveccüh ede-

miyeceği değâr bulunduguna ve

mezkûr gazetenin 14-12-929

Yıl başında

Kadıköyüne tramvay işleyecek

Bayramdan sonra münakasa açılıyor

Üsküdar tramvayının kadıköyüne temdidî hakkındaki ihale şartnamesi bitmiş ve meclisi idarenin tasvibine iktiran etmiştir. Münaka beyram ertesi yapılacaktır. Şimdiden bazı gruplar tarafından şirkete müsait teklifler yapılmıştır. Hattın inşasına ait teklif mektupları temmuza kadar kabul edilecek ve temmuzda en müsait şerait teklif edene ihale edilecektir.

Yapılan plana göre tramvay hattı İbrahim ağa çayırını takiben Kadıköyünde altı yol ağzına çıkacak ve oradan iskeleye inecektir.

Talipler arasında birinci derecede tercih şartlarından birisi de inşaatı sür'attır.

Kadıköy hattı nihayet kânunusanide işlemeğe başlayacaktır.

tarihli ve 9 numaralı nüshasında

Sultan Aziz devrinden lavhalar

başlığı altındaki yazılar meya-

nında eski harflerle (Pardon

möşyo iyi amma bizim kol ne

ise mademki pardon dedin)

yolunda bir cümle münderiç

iside bu yazı tarihi bir vesika

olarak derç edilmiş olup yeni

Türk harfleri hakkında kanun

hükûme göre bu gibi vesika ve

kilişelerin gazetelere derci kanu-

nen cezayı müstelzim görülme-

diğine ve Cebeli Bereket muha-

biri (R. Atilla) imzasıyla yazılıp

mezkûr gazetenin 8-3-930 tarih

ve 83 numaralı nüshasında mün-

deriç makale memleketin muhtelif

tarafalarında zeriyat ve

muhtelif işler hakkında malûmatı

muhtevi olup (Sitmanın fena

halde memleketi kırmakta ol-

duğuna dair bir malûmât mün-

deriç olmadığına vebu makalenin

başlığına ilâve olunan bu cümle-

ni etipier tarafından başlığa sehven

karıştırıldığı hakkındaki müda-

faanın sihhati makale mündere-

catiyle teeyyüt etmekte bulun-

masına ve mezkûr cümle esasen

efkârı umumiyei tehiyî eder

müsenna neşriyat mahiyetinde

görülmemesine ve her ne kadar

Arnavut Köyünde çeşme soka-

ğında 8 numaralı hanede mukim

Fahrettin Bey tarafından mezkûr

gazetenin 87 numaralı nü-

shasının ikinci sütununda mün-

deriç matbuatta şekavetmi ser-

lavhalı yazıların şahsına matuf

olduğundan bahisle Müdüri

meş'ul Arif Oruç Bey aleyhinde

maddeyi mahsusa isnadiyle ha-

karet davası açılmış isede neş-

riyatı vakia matbuata ait ve

matuf olmasına ve bu makale-

de müddeinin ismi sarahaten

zikir edilmediği gibi mahiyetinde

ve müddeinin şahsına matufiye-

tinde tereddüt edilmeyeceği

derecede mahkemeye seki kâfi

karineler dahi görülmüğüne

binaen mezkûr dört davaya ait

fiillerden dolayı kanunu mezkû-

run 191 inci maddesine tevfi-

kan mumaileyh Aarif Oruç Beyin

muhakemesinin men'ine ve Ce-

beli bereketten (R. Atilla) im-

zasıyla makale yazan zatın hü-

viyeti ve meskeni belli olmadığı

cihetle tebliğat yapılmayan ve şu

hale göre gaip sayılan muma-

ileyh hakkında son tahkikat ya-

pılmasının imkânsızlığı hasebiyle

kanunu mezkûrun 198 inci mad-

desine tevfi-

kan tahkikatın mu-

vakkaten tatiline ve 160 kuruş

istintak harcının Arif Oruç ve

Şemsettin Beylerden alınmasına

karar verildi.

1-5-930

Ash gibidir. 9-5-630

Bayramda

Macarlarla yapılacak maçlar

9 Mayıs cuma sabahı şehrimize gelecek olan B. E. A. G. Peşte amatör muhtelitinin bayramın bir

SAHİBİNİN SESİ

TENZİLÂTLI YAZ TARİFESİ

PORTATİF GRAMOFON (SİYAH) 77 LİRA
PORTATİF GRAMOFON (LÜKS) 85 LİRA

Tıraş olduktan sonra
yüzünüze kolonya sür-
biliyormusunuz ?

Aksi takdirde

Jilet tıraş

bıçağını tecrübe
ediniz.

Gillette

Gayri menkul malların açık artırma ilanı

İstanbul 4 uncü İcra memur-
luğundan : Açık artırma ile pa-
raya çevrilecek gayri menkulun ne
olduğu : otelin üçte bir hissesi

Gayri menkulun bulunduğu
mekki mahallesini, sokak, numa-
rası : Emirler No. yeni mahalle
sokakı C. 2,4,6 No. Takdir olu-
nan kıymet : tamamı kıymet
30150 lira.

Artırmanın yapılacağı, yer,
gün, saat : İstanbul 4 üncü İcra
dairesi 12-6-930 Perşembe 14
ile 16 ya kadar.

1 - İşbu gayri menkulun
artırma şartnamesi 31-5-930 ta-
rihinden itibaren 929-237 No.
ile İstanbul 4 üncü İcra daire-
sinin muayyen numarasında her
kesin göre bilmesi için ağıktır.
İlanda yazılı olanlardan fazla
malumat almak isteyenler, işbu
şartnameye ve 929-234 dosya
numarasıyla memuriyetimize mü-
racaat etmelidir.

2 - Arttırmaya iştirak için
yukarıda yazılı kıymetin yüzde
yedi teminat gösterilecektir.

3 - Hakları tapu sicillile
sabit olmayan ipotekli alacak-
lılarla diğer alâkadarların ve
irtifak hakkı sahiplerinin bu
haklarını ve hususile faiz ve
masrafa dair olan iddialarını
işbu ilân tarihinden itibaren yirmi
gün içinde evrakı müsbetlerle
birlikte memuriyetimize bildir-
meleri icap eder aksi halde
hakları tapu sicillile sabit olma-
yanlarla satış bedelinin paylaş-
masında hariç kalırlar:

4 - Gösterilen günde artır-
maya iştirak edenler artırma
şartnamesini okumuş ve lazım-
lı malumatı almış bunları tema-
men kabul etmiş ad ve itibar
olunurlar. Üstünde bırakılan
gayri menkulün bedeli zamanında
verilmezse gayri menkul ikinci
bir artırma ile satılır ve bedel
farkı ve mahrum kalan yüzde
beş faiz ve diğer zararlar ayrı-
ca hükme hacet kalmaksızın me-
muriyetimizce alıcıdan tahsil olu-
nur. Beş numaralı fıkradaki şart
tahakkuk etmek kaydı üç defa
bağırdıktan sonra gayri menkul
en çok arttırmanın üstünde bırakı-
lır. Şart tahakkuk etmezse artır-
ma geri bırakılıp alıcı taah-
hütlerinden kurtulur ve teminatta
kalkar.

5 - Arttırmanın birinci ve
ya ikinci olmasına ve gayri men-
kule tealluk eden kanunî hakka
ve satışın tarzına göre diğer şart-
lar:

Vergi ve bilcün le rusum müş-
teriye aittir.

Yazılan otelin 3 de bir bir
hissesi yukarıda gösterilen 12 -
6 - 930 tarihinde İst. 4 cü İcra
memurluğu odasında işbu ilân ve
gösterilen arttırma şartnamesi
dairesinde satılacağı ilân olunur.

Fiatlarımızı, kumaşlarımızın cins ve biçimini piyasadakilerle mukayese ediniz

Galatada Kara-
köyde Börekçi
firını ittisalinde-
ki büyük mahal-
lebinin üstünde
kâin

EKSELSIOR

Büyük Elbise mağazalarında

Kat'iyen rekabet kabul etmez fiatlarla satmakta olduğuna kanaat edeceksiniz.

Bazı mallarımızın fiatları bervechi atidir:

İngiliz biçim kumaştan asri biçimde

Kostümler: 16 1/2 liradan
itibaren

Embermelize her renkte "Mandeleberg"

Pardesüleri: 24 1/2 liradan
itibaren

Çocuklar için spor ve işt cins kumaşlardan

Kostümler: 6 liradan
itibaren

En son moda kaşa

Pantolonlar: 6 1/2 liradan
itibaren

Beyaz ve gayet şık biçimde iyi cins

Pantolonlar: 7 1/2 liradan
itibaren

Şık hafif teminatlı cins

Trençkot parde- 18 liradan
süler itibaren

İngiliz biçim kumaştan şık ve son moda

Pardesüleri: 16 1/2 liradan
itibaren

Hanımlar dairesinde:

İngiliz biçim kumaştan şık ve son moda

Mantolar: 15 1/2 liradan
itibaren

Hanımlara mahsus teminatlı cins her renk

Trençkot parde- 18 liradan
süler itibaren

Çocuklara mahsus kostümler, pardesüleri, trençkotlar, muşambalar, pantolonlar ve sairinin
en muntahap çeşitleri dahi mevcuttur.

Tediyatta Büyük Teshilat

İstanbul 4 üncü İcra memurluğundan:

Hirant veledi Mihran Usluk-
ciyan efendinin Hasan Lütfi beyle
zevcesi Fehime hanımdan alacağı
olan mebalığın temini istifası
zımında mahcu Kadıköyünde
Tuğlacı başı caddesinde Kayış
Dağ mahallesinde atik 22-1-32-3
ve cedid 68-68 numaralarla mu-
rakkam bir bap köşk ve bir küt'a
tarla 45 gün müddetle mevkii
müzayede haddi layıkında gö-
rülmediklerinden bu defa bir mah-
müddetle tecdiden müzaye-
deye vaz edilerek 3000 li-
rada talibi öhtesinde olup bedeli
müzayede vaz olunmuştur. Bina-
nın arka caddesinde birinci kata
çıkan haricteki merdiven altından
iki taraflı üçer ayak mōzaik
merdivenle bodrum katına kōşa-
merdivenle girilirdiği zemini
de mathalden girildikte zemini
çimento çini döşeli bir taşlık üze-
rine zemini kısmen tahta ve kıs-
men toprak üç oda, zemini beton
bir kile, zemini çimento döşeli
mermer kurnalı ve sobalı duş
teribatını havi ma banyo bir
hamam mevcuttur. Bodrum ka-
tına ahşap bir merdivenle birin-

ci kata çıkıldıkta mōzaik basa-
mak merdiveni ve çimento çini
döşeli sahanlıklı esas methali
ihtiva eden sofa üzerinde iki
oda bir hâla mevcut olup cephe
kısmında mevcut bulunan salon
üzerinde karşılıklı iki oda ve
haricte etrafı demir parmaklıklı
ve zemin çiçekli çini döşeli mo-
zaik merdivenli daracayı muhte-
vidir. Mezkûr sahanlığa tarafeyn-
deki odaların ayrıca birer met-
hali vardır. İkinci kata ahşap
merdivenle çıkılır. İkinci kat
birinci katın aynı olup arka ve
ön cephelerinde zemini çinko
döşeli ahşap açık balkonlar var-
dır. Mezkûr bina dahilinde ha-
vagazi terkos ve elektrik ve
telefon tertibatı mevcuttur. Bina
kâmilan ahşap olup esaslı tamir-
ata ihtiyaç yoktur. Bahçede
bir çeti altında olmak üzere ha-
riçten girilir bir hâla zemini tahta
eşeli bir oda, zemini beton dö-
şeli ahşap yemlik ve bölmeli ve
sayvanlı iki hayvan istiap eder
bir ahır keza zemini beton dö-
şeli bir oda zemini toprak üzeri

sondurma tahtalı bir odunluk
ve bir kümes ve ittisalinde bir
salma kümes vardır. Mezkûr e-
razi dahilinde birisinin üzerinde
ayaklara müstenit saç depolu bir
su deposunu muhtevi olmak üze-
re iki kuyu olup erazi dahilinde
43 adet çam ile dut, ayva, badem
gibi 7-8 ağaç eşcari müsmire var-
dır. Hane derununa kerimesi
hanım sakindir. Aududu bir ta-
rafı Mbniire hanım ifraz olunan
ma köşk iki dönüm arsa üç tara-
fı tarih ile mahduttur.

Mesahası : Umum erazinin
mesahası 3,50 dönüm olup 50
metro murabbaı ahır 13 metro
murabbaı sondurma 135 metro
murabbaı hane mahalidir. Sene-
vi 400 lira icara mutahammil
ve kıymeti muhammenesi 7000
lira olup talip olanlar kıymeti
muhammenesi yüzde 10 nisbetin-
de pey akçelerini alarak 928-6669
doya numarası 22-6-30 tarihinde
saat on dörtten on altıya ka-
dar İstanbul dördüncü İcra me-
murluğuna bizzat veya bilvekalē
müracaat eylemeleri ilân olunur.

TIYATROLAR

Raşit Rıza ve arkadaşları

Fransız tiyatrosunda

Bayramın ikinci günü gündüz

Samson

Bayramın ikinci gecesi

Taş parçası ve Atın basak

Üçüncü günü : SEKİZİNCİ

Üçüncü gecesi

Aşk ölümü

"YARIN,"IN TAKVİMİ

Mayıs
Senei PERŞEMBE Senei
Resmiye 8 Hicriye
1930 1348

Namaz vakitleri

Alafranga	s. d.	Alaturka	s. d.
Güneş	4,50	Güneş	9,38
Öyle	12,10	Öyle	4,59
İkinci	16,05	İkinci	8,53
Akşam	19,12	Akşam	12,00
Yatsı	20,58	Yatsı	1,47
İmsak	2,49	İmsak	7,37

Zilhicce

Ruzi Hızır

9

3

BÜYÜK TAYYARE

PIYANGOSU

8. İNCİ TERTİP 4. ÜNCÜ KEŞİDE

11 MAYIS 1930

Keşideler; Vilâyet, Şehremaneti, Defterdarlık, İ. Ziraat ve Osmanlı bankaları murakıpları ve halk huzurunda yapılır..

Büyük ikramiye
(45,000) Liradır

Her keşidede çıkan numaralar tekrar dolaba konmaz.

1500 metre mik'abı kereste mübayaası Tütün inhisarı umum müdürlüğünden:

23-4-930 tarihinde ihale edileceği evvelce ilân edilen Samsun fabrikası için 1500 metre mik'abı kereste şartnamesinde bazı tadilat yapılmış olduğundan taliplerin her gün gelip şartnameyi almaları ve 14-5-930 Çarşamba günü saat 10,30 a kadar zarflarını Galatada mübaya komisyonuna tevi etmeleri.

**Kırpıntı mukavva ve kâğıtlar ile
sigara kâğıdı püskülleri ve
anbalaj kâğıtları satışı**

Tütün inhisarı umum

müdürlüğünden:

Cibali fabrikasında teraküm edecek kırpıntı mukavva ve kâğıtlar ile püskül ve anbalaj kâğıtları pazarlıkla ihale edileceğinden taliplerin her gün gelip şartnameyi almaları. Ve fabrikada mezkûr malzeme-görerek pazarlığı için 17-5-930 Cumartesi günü saat 10,30 da Galatada mübaya komisyonunda bulunmaları.

Doktor AGOP YESSAYAN

Lavta ve Dahili Kadın Hastalıkları mütehassısı

Langada camışerif sokağında No. 19 Hususi kabinesinde

Her gün Çocuk, Erkek ve Kadın hasta kabul eder.

Şirketi Hayriyeden:

Bayramın ikinci, üçüncü ve dördüncü günleri:

1 — Saat 10,30 da Köprüden A. Hisarı, Yeniköy, Beykoz, Tarab-ya, Büyükdere, Mesarburnu, Yeni mahalle ve Kavaklar'a kadar bir sefer ilâve edilmiştir.

2 — 157 ve 161 numaralı seferler fazla olarak icra olunacaktır.

3 — İhtiyaca göre, Köprüden Üsküdar ve Üsküdar'dan Köprüye seferler ilâve edilecektir.

EVkaf Umum Müdürlüğünden:

Guraba hastanesine lüzumu olan sekiz kalem alât ve edevatı tıbbiye ve kimyeviye ile yevmi lüzumu olan (80 - 100) kilu ekmeğin pazarlık suretile ihalesi Mayısın on dördüncü Çarşamba günü saat on dörtte icra edileceğinden talip olanların şeraiti anlamak üzere her gün levazım idaresine ve ihale günü de idare encümenine müracaatları.

Etibba Odası Riyasetinden:

28 Nisan 930 tarih ve 4420 numaralı Vakıf gazetesine beyanatta bulunan Dr. Naim ve Nuri beylerin 14 Mayıs 930 Çarşamba günü saat 10 da Oda heyeti idaresine müracaatları rica olunur.

Emvali metruke müdürlüğünden: Satılık hane

Beyoğlunda Hüseyinağa mahallesinde Küçük divarcı sokağında 1 numaralı hane ile bu hanenin arkasındaki Arnavut çıkmazı sokağında 11 numaralı münhedim diğer hanenin talibinin nükûlüne mebnî 2100 lira bedeli muhammen ve 3100 lira mefsub bedeli ihale ile 27-5-930 tarihine müsadif Salı günü saat 14 te pazarlık suretile icrayı müzayedesi mukarrerdur. Taliplerin yüzde 7,50 hesabile teminat makbuzlarıyla İstanbul Milli Emlâk müdüriyeti satış komisyonuna müracaat eylemeleri.

TAVİLZADE VAPURLARI

Ayvalık Ekspresi

Selâmet vapuru

Her perşembe akşamı 17 de Sirkeci rıhtımından hareketle Gelibolu, Çanakkale, Küçük kuyu, Altınoluk, Edremit, Bırhaniye, Ayvalık, iskelelerine azimet ve avdet edecektir.

Yolcu bileti vapurda da verilir.

Dikkat: Cuma akşamı Edremit yolcuları trene yetiştirilir ve Ayvalık yolcuları gümrükten karaya çıkarılır.

Yemiş Taviil zade biraderler
Telefon İst. 2210

Doktor A. kutiel

Efencivecilt hastalıkları mütehassısı
Karaköy börekçi fırını sırasında N.34

EN NEFİS

Her yerde arayınız

Nasıl giyinmeli

Merhum Saffeti Ziya beyin bu kıymetli eseri, kadın ve erkeklerin hususi ve resmi hayatlarında nasıl giyinmeleri icap edeceğini izah eder.

Tayyare Cemiyeti şubelerinde ve kitapçılarda bir buçuk liraya satılmaktadır.

NOVOTNİ BİRAHANE ve LOKANTASI

Bayram münasebetile Beyoğlun'un en ferah ve en KİBAR BAHÇESİ AÇILIYOR
Maestro V. Sternad idaresinde Salon orkestrası ve cazband Gündüz akşam Tabldot
Cuma günleri 11 1/2, 13 1/2 de
KONSER

İstanbul 5 inci icra memurlüğünden:

Antoniyanın borcundan dolayı mahcuz ve satılması mukarrer kapalı bir adet otomobil mayısın on dördüncü Çarşamba günü saat 12 den 13 buçuka kadar bilmüzeyde Taksimde otomobil mahallinde satılacağından müşterilerin mahallinde bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur.

Veresiye

İzmir terzihanesinde son moda, ehven fiatlarla, son derecede suhuletli şeraitle erkek ve kadın kostümler serian imal olunur.

Ankara caddesi Vilâyet karşısında No. 17.
MUSTAFA ve KEMAL

İstanbul'un en nezih ve kibar aile mecması

KÜÇÜK ÇİFTLİK PARKI

Bayramın birinci gününden itibaren her gün saat ikiden gece yarısına kadas HALK MUSİKİ SAZ HEYETİ ve ayrıca mükemmel cazband dahi icrayı ahenk edecektir.

Emvali metruke müdürlüğünden:

Semti	Mahallesi	Sokağı	No.	Nev'i	İcarı
					L. K.
Beyoğlu	Heybeliada	Sakayani	8	ev	21 \$.
	Teşvikiye	Hacıemin	2,4,6,8	ev mefsub ihale	35 38 "
"	Feriköy	Rumkilisesi	23-3	maa arsa oda	6 "
Yeniköy	Ayanikolâ	Doğramacı	6-8	ev	10 "
Ayvansaray	Atikmustafapaşa	Pazarcı	4,6,8	bostan kulube arsa	14 "
Küçükpazar	Demirtaş	Kantarcılar	14	dükkan	8 50 "
Bugaziçi	İstinye	İstirati	19-7	ev	8 34 "
Beyoğlu	Hüseyinağa	Taksim	42	dükkan	18 "
"	"	Macar	75	ev	13 "
Tophane	Hoca Ali	Hendek	51	ev	65 "
Beyoğlu	Kamerhatun	Çukur	9-11	Firin	20 "
Fatih	Hoca Hayrettin	Küçük karaman	33	maa oda dükkan	27 "
Beyoğlu	Hüseyinağa	Sultançeşme	20-28	ev	15 "

Balâda evsafı muharrer emlâkin bir sene müddet ve hükümetçe talep vukuunda tahliye edilmek şartile icara rapt edilmek üzere 13-5-930 tarihine müsadif salı günü saat 15 te müzayedeleri mukarrerdur. Talipleria yüzde 7,50 hesabile teminat makbuzlarıyla İstanbul Emvali metruke icar komisyonuna müracaat eylemeleri

DEVLET DEMİRYOLLARI İLÂNLARI

Mağazamızda mevcut ve idaremizde kullanılmayan muhtelif numara ve cins lâmba şişeleri şimdiye kadar satılığa çıkarılıp muhtelif sebepler altında satılmıyan eşya 13-5-30 tarihine müsadif salı günü saat on dörtte aleni müzayede ile satılacaktır. Taliplerin müracaat etmeleri ilân olunur.

Eğeler markalı çelik ve kaynak malzemesi kapalı zarfla münakası 23 Haziran 1930 pazartesi günü saat 15 de ankerada Devlet Demiryolları İdaresinde yapılacaktır.

İştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 14,30 kadar Münakasa komisyonuna ve lazımdır.

Talip münakasa şartnamelerini üç lira mukabilinde Ankara Maliye ve muhasebe işleri dairesinden, İstanbulda Haydarpaşa ve nesinden tedarik edebilirler.

Muhtelif demirler—kapalı zarfla münakası 23 Haziran 1930 pazartesi günü saat 15,30 da Ankara Devlet Demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 15 e kadar münakasa komisyonuna vermeleri lazımdır.

Talip münakasa şartnamesini beş lira mukabilinde Ankara Maliye ve muhasebe işleri dairesinden ve İstanbulda Haydarpaşa ve nesinden tedarik edebilirler.

10000 Buraj kazmasının kapalı zarfla münakası 23 Haziran 1930 pazartesi günü saat 16 da Ankara Devlet demir yolları idaresinde yapılacaktır.

İştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 15,30 a kadar münakasa komisyonuna vermeleri lazımdır.

Talip münakasa şartnamelerini beş lira mukabilinde Ankara Maliye ve muhasebe işleri dairesinde, İstanbulda Haydarpaşa ve nesinden tedarik edebilirler.

Muhtelif ebadda 5550 kilo bakır borunun münasası 23 Haziran 1930 Pazartesi günü saat 14,30 da Ankara Devlet demir yolları idaresinde yapılacaktır.

İştirak edenlerin teklif mektuplarını muvakkat teminatlarını aynı günde saat 14 e kadar Münakasa Komisyonuna vermeleri lazımdır.

Talip münakasa şartnamelerini üç lira mukabilinde Maliye ve muhasebe işleri dairesinden, İstanbulda Haydarpaşa ve nesinden tedarik edilebilirler.

Fatih icra dairesinden:

Bir borcun ödenmesi için mahcuz ve furuhtuna karar verilen bir adet inek Mayısın 14 cü Çarşamba günü saati 10 radde-lerinde at pazarında satılacağı ilân olunur.

ZAYI — Kılcalipaşa askerlik şubesinden almış olduğum askeri vesikamı zayi ettim. Yenisini alacağımdayıttin hükmü yoktur. Küçük pazar Saatçı yukuşu 10 No. hanede Petrüke kazası Medartu kariyesinde 304 doğumlu Bayram oğlu Ramazan

Taslih — Gazetemizin 7 Mayıs 930 tarihli nüskasında 5inci sahife birinci sütununda İstanbul dördüncü İkrasından gelen İfanda medyun Mehmet Nuri bey yapup Mehnet Münir bey tashihaan ilân olmaur.
Mesul Müdür: Süleyman